

energiavirasto energimyndigheten

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.
Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av
Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the
Energy Authority.

Asiakirjan päivämäärä on:

Dokumentet är daterat: 26.06.2019

The document is dated:

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: POLLARI LASSE JULIUS

Pvm / Datum / Date: 26.06.2019

Allekirjoitustapa / Signerat med / Signed with:

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Simo Nurmi

Pvm / Datum / Date: 26.06.2019

Allekirjoitustapa / Signerat med / Signed with:

Tämä paketti koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat
- Sähköiset allekirjoitukset. Nämä eivät ole näkyvillä tässä asiakirjassa, mutta ne on yhdistetty siihen sähköisesti.

Tämä asiakirja on sinetöity sähköisellä allekirjoituksella.
Sinetti takaa asiakirjan aitouden.

[Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta paket består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument
- Elektroniska signaturer. Dessa syns inte i detta dokument, med de är elektroniskt integrerade i det.

Detta dokument har försetts med sigill genom elektronisk signatur.
Sigillet garanterar dokumentets äkthet.

[Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document package contains:

- Front page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

[THE SIGNED DOCUMENT FOLLOWS ON THE NEXT PAGE >](#)

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu EU-direktiivin [1999/93/EY] mukaisella allekirjoituksella.

Detta dokument innehåller elektroniska signaturer enligt EU-direktivet [1999/93/EG] om ett gemenskapsramverk för elektroniska signaturer.

This document contains electronic signatures using EU-compliant PAdES - PDF Advanced Electronic Signatures [Directive 1999/93/EC]

Fingrid Oyj
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Asia

Päätös tietojen antamisesta ja julkaisemisesta sähkömarkkinoilla annetun Euroopan komission asetuksen 543/2013 sekä energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 1227/2011 noudattamisesta Fingrid Oyj:n antaessa ja julkistaessa tietoja Suomen ja Venäjän välisen siirtoyhteyden epäkäytettävyydestä ja kapasiteetin muutoksista

Asianosainen

Fingrid Oyj (Y-tunnus 1072894-3)

Vireilletulo

25.7.2018

Selostus asiasta

Markkinatapahtumat

Energiavirasto käynnisti 25.7.2018 Fingrid Oyj:n (myöhemmin myös Fingrid tai yhtiö) julkaisemien UMM-ilmoitussarjojen (Urgent Market Message) perusteella selvityksen Fingridin toiminnasta. Selvitys koski Euroopan komission asetuksen N:o 543/2013 (myöhemmin transparenssiasiatus) 10 artiklan mukaista siirtoinfrastruktuurin epäkäytettävyyttä koskevien tietojen julkaisemisesta artiklan edellyttämällä tavalla sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 1227/2011 (myöhemmin REMIT-asetus) 4 artiklan mukaista veloitetta julkistaa sisäpiiritietoa oikea-aikaisesti.

Fingrid Oyj julkaisi kolmen eri päivän aikana (28.3.2018, 14.5.2018, 12.6.2018) alla kuvatut kolme (3) UMM-ilmoitusten sarjaa, koskien Suomen ja Venäjän välisen siirtoyhteyden epäkäytettävyyttä. Kukin UMM-sarja sisälsi useita UMM-viestejä.

Tarkastelun kohteena olevat Fingridin julkaisemat UMM-viestit on yksilöity alla:

28.3.2018

Klo 11:27¹ Fingrid Oyj on julkaissut UMM-viestin (sarja 1), jonka mukaan aikavälillä 28.3.2018 klo 09:00 – 28.3.2018 klo 19:00 Suomen ja Venäjän välisestä siirtoyhteydestä on ollut 350 MW pois käytöstä suunnassa Suomesta Venäjälle. Siten tieto epäkäytettävyydestä on julkaistu 2 h 27 minuuttia epäkäytettävyyssjakson alkamisen jälkeen.

---

¹ Kaikki ajat ovat CET-aikaa.

14.5.2018

Klo 09:26 Fingrid Oyj on julkaissut UMM-viestin (sarja 1), jonka mukaan aikavälillä 14.5.2018 klo 08:40 – 14.5.2018 klo 15:00 Suomen ja Venäjän välisestä siirtoyhteydestä on ollut 350 MW pois käytöstä suunnassa Suomesta Venäjälle ja 300 MW pois käytöstä suunnassa Venäjältä Suomeen. Asennetuksi siirtokapasiteetiksi on ilmoitettu 350 MW suunnassa Suomesta Venäjälle ja 1300 MW suunnassa Venäjältä Suomeen.

Klo 14:18 Fingrid Oyj on julkaissut UMM-viestin (sarja 1), jossa klo 09:26 julkaistun UMM-viestin epäkäytettävyyssjakson päättymisaikaa on päivitetty siten, että epäkäytettävyys on loppunut 14.5.2018 klo 13:50.

Klo 15:40 Fingrid Oyj on julkaissut UMM-viestin (sarja 2), jonka mukaan aikavälillä 14.5.2018 klo 14:20 – 15.5.2018 klo 23:59 Suomen ja Venäjän välisestä siirtoyhteydestä on ollut 350 MW pois käytöstä suunnassa Suomesta Venäjälle ja 300 MW pois käytöstä suunnassa Venäjältä Suomeen. Siten tieto epäkäytettävyydestä on julkaistu 1 h 20 minuuttia epäkäytettävyyssjakson alkamisen jälkeen ja uusi epäkäytettävyyssjakso on alkanut 30 minuuttia aiemman epäkäytettävyyssjakson loppumisen jälkeen.

Klo 23:23 Fingrid Oyj on julkaissut UMM-viestin (sarja 2), jossa klo 15:40 julkaistun UMM-viestin epäkäytettävyyssjakson päättymisaikaa on päivitetty siten, että epäkäytettävyys on loppunut 14.5.2018 klo 23:04.

12.6.2018

Klo 03:30 Fingrid Oyj on julkaissut UMM-viestin (sarja 1), jonka mukaan Suomen ja Venäjän välisestä siirtoyhteydestä on ollut 256 MW pois käytöstä suunnassa Suomesta Venäjälle aikavälillä 12.6.2018 klo 02:26 - 13.6.2018 klo 00:00. Siten tieto epäkäytettävyydestä on julkaistu 1 h 4 minuuttia epäkäytettävyyssjakson alkamisen jälkeen. UMM-viestin mukaan asennettu siirtokapasiteetti tähän suuntaan olisi ollut 1300 MW.

Klo 06:08 Fingrid Oyj on julkaissut UMM-viestin (sarja 2), jonka mukaan Suomen ja Venäjän välisestä siirtoyhteydestä on ollut 256 MW pois käytöstä suunnassa Suomesta Venäjälle aikavälillä 12.6.2018 klo 02:26 - 13.6.2018 klo 00:00. Viestin kommenttikentässä on kerrottu, että UMM-viestin suunta on väärä ("The direction is wrong in the UMM") ja siirtorajoitus on suunnassa Venäjältä Suomeen.

Klo 07:34 Fingrid Oyj on julkaissut UMM-viestin (sarja 2), jossa klo 06:08 julkaistu UMM-viesti on peruttu. Perumisen syyksi on ilmoitettu väärä kapasiteetti, koska suunnan pitäisi olla Venäjältä Suomeen.

Klo 07:38 Fingrid Oyj on julkaissut UMM-viestin (sarja 3), jonka mukaan Suomen ja Venäjän välisestä siirtoyhteydestä on ollut 256 MW pois käytöstä suunnassa Venäjältä Suomeen aikavälillä 12.6.2018 klo 02:26 - 13.6.2018 klo 00:00.

Klo 07:46 Fingrid Oyj on julkaissut UMM-viestin (sarja 1), jossa klo 03:30 julkaistu UMM-viesti on peruttu. Perumisen syyksi on ilmoitettu väärä kapasiteetti ja väärä suunta.

Klo 11:18 Fingrid Oyj on julkaissut UMM-viestin (sarja 3), jossa klo 07:38 julkaistun UMM-viestin epäkäytettävyyssjakson päättymisaikaa on päivitetty siten, että se jatkuu 13.6.2018 klo 10:45 asti.

Klo 11:24 Fingrid Oyj on julkaissut UMM-viestin (sarja 3), jossa klo 07:38 julkaistun UMM-viestin epäkäytettävyyssjakson päättymisaikaa on päivitetty siten, että epäkäytettävyys loppui 12.6.2018 klo 10:45.

Fingrid Oyj:n antama selvitys 30.8.2018

Energiavirasto pyysi 25.7.2018 päivätyllä selvityspyynnöllä Fingrid Oyj:ltä selvityksen yhtiön edellä mainituista UMM-viesteistä. Selvityspyynnössään Energiavirasto pyysi yhtiön näkemystä transparensiasetuksen 10 artiklan noudattamisesta sekä mahdollisista korjaavista toimenpiteistä asian osalta. Fingrid Oyj antoi asiassa kirjallisen selvityksen, joka on päivätty 30.8.2018. Energiavirasto pyysi asiassa lisäselvitystä 11.4.2019 päivätyllä lisäselvityspyynnöllä koskien Fingrid Oyj:n näkemystä asiasta REMIT-asetuksen 2 ja 4 artiklan näkökulmasta sekä tarkensi tutkinnan kohdetta UMM-ilmoitusten osalta pyytäen lisäselvitystä julkaistujen ilmoitusten taustoista.

30.8.2018 toimittamassaan selvityksessä Fingrid on todennut seuraavaa: "Kaikissa edellä mainituissa tilanteissa kyseessä on ollut vika Venäjän puolella olevissa laitteistoissa, joista venäläinen järjestelmäoperaattori (ODU) toimittaa tiedotteen Fingridille edelleen käsiteltäväksi. ODU toimittaa tiedot järjestelmässään olevista häiriöistä ja keskeytyksistä Fingridin valvomoon määrämuotoisella telefaksilla. Fingrid ei kykene omin mittauksin havaitsemaan Venäjän puolella olevissa laitteistoissa olevia vikoja, mikäli ne eivät vaikuta sen hetkiseen mitattuun siirtoon vaan ainoastaan siirtokykyyn.

Kyseessä olevia keskeytyksiä koskevat faksit ovat saapuneet Fingridille seuraavasti:

1. 12.6.2018 klo 02:26 (CET) alkanutta keskeytystä koskeva faksi keskeytyksestä saapui Fingridille klo 03:51 (EET). Fingrid Oyj:n julkaisi epäkäytettävyystiedon klo 03:30:42 (CET) eli 39 minuuttia siitä, kun keskeytystä koskeva tieto oli saatu valvomoon.
2. 14.5.2018 klo 14:20 (CET) alkanutta keskeytystä koskeva faksi keskeytyksestä saapui Fingridille klo 15:36 (EET). Fingrid Oyj:n julkaisi epäkäytettävyystiedon klo 15:40:01 (CET) eli 1 h 4 minuuttia siitä, kun keskeytystä koskeva tieto oli saatu valvomoon.
3. 28.3.2018 klo 09:00 (CET) alkanutta keskeytystä koskeva faksi keskeytyksestä saapui Fingridille klo 10:19 (EET). Fingrid Oyj:n julkaisi epäkäytettävyystiedon klo 11:27:23 (CET) eli 2 h 8 minuuttia siitä, kun keskeytystä koskeva tieto oli saatu valvomoon.

Edellä todetun mukaisesti tieto Venäjän puolen keskeytyksistä ei ole välittömästi Fingridin käytettävissä, vaan tiedon saamisessa esiintyy viivettä. Kyseisissä tapauksissa viive on ollut 16-25 minuuttia, kutistaen merkittävästi Fingridin mahdollisuuksia julkaista tieto transparensiasetuksen edellyttämässä aikataulussa yhden tunnin kuluessa keskeytyksen alkamisesta. Mielestämme julkaisemiseen kulunutta

aikaa tulisi Venäjän puolen rajayhteyksillä tarkastella siitä hetkestä lähtien, kun Fingrid on saanut tiedon keskeytyksestä ja siten voinut ryhtyä julkaisun edellyttämiin toimenpiteisiin.”

Edelleen selvityksen mukaan: ”Edellä mainittujen tiedonkulussa olevien viiveiden lisäksi olemme havainneet muutamia muita Venäjän yhteyksien keskeytysten raportointiin liittyviä haasteita, joita pyrimme korjaamaan mahdollisuuksien mukaan omin toimin sekä osin yhteistyössä ODU:n kanssa.

Merkityksellisten tietojen nopean toimittamisen ohella tunnistettuja kehittämiskohteita, joita pyrimme ODU:n kanssa tehtävässä yhteistyössä edistämään ovat seuraavat:

- Keskeytystietojen ilmoituksessa käytettävän lomakepohjan kehittäminen siten, että UMM-viestiin tarvittavat tiedot ilmenevät paremmin suoraan lomakkeesta.
- ODU:n toimittamien tietojen tarkkuustason parantaminen. Keskeytystietoja koskevissa ilmoituksissa on usein epätarkkuutta alku- ja loppuaikojen suhteen, mikä voi hankaloittaa ja viivästyttää UMM:n tekemistä, koska täsmennyksiä ja varmistuksia pitää kysyä uudelleen venäläisiltä ennen UMM julkaisua.

Kehitystyö käynnistetään Fingridin ja ODU:n valvojen koulutuksen yhteydessä syyskuussa.

Lisäksi Fingrid tulee kehittämään omaan valvomonsa toimintaa siten, että inhimillisistä syistä aiheutuvien viiveiden riski voidaan minimoida. Syksyn 2018 aikana olemme toteuttaneet tai toteuttamassa seuraavat toimenpiteet:

- Varmistetaan teknisin ratkaisuin, että saapuneet faksit tulevat huomioiduksi viivytyksettä. Otettu käyttöön telefaksin automaattinen edelleen lähetys kantaverkko-operaattorien työpisteille.
- Kehitetään UMM-ilmoitusten tekoon liittyviä rutiineja sisällyttämällä UMM-koulutus ja harjoittelu osaksi Fingridin koulutussimulaattorilla tehtäviä häiriöselvityskoulutuksia.”

Lisäksi Fingridin selvityksessä on todettu transparensiasetuksen soveltamisalasta seuraavaa: ”Transparensiasetuksen tarkoituksena on parantaa sähkön sisämarkkinoiden toimintaa. Näkemyksemme mukaan sen tarkoituksesta ja EU:n toimivaltaa koskevista määräyksistä johtuen säädöksiä ei tule soveltaa suoraan sellaiseen EU:n tai ETA:n ulkopuolisia maita koskeviin yhteyksiin.

(...)

Venäjän rajayhdysjohtojen Venäjän puoleista aluetta ei voida näkemyksemme mukaan pitää transparensiasetuksen tarkoittamana tarjousalueena. Näin ollen transparensiasetuksen 10.1 artiklan b alakohdan mukainen velvoite raportoida käytävyyden muutoksista, jotka koskevat tarjousalueiden välistä kapasiteettia ei ulotu Venäjän rajayhteyksillä tapahtuviin muutoksiin.”

Fingrid Oyj:n antama lisäselvitys 3.5.2019

Fingrid Oyj on esittänyt lisäselvityksessään näkemyksensä REMIT-asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa säädetyn sisäpiiritiedon julkaisuvelvollisuuden soveltamisalasta. Energiavirasto toteaa selvyyden vuoksi, että A-kirjaimella viitataan tässä Sarjaan 1, B-kirjaimella sarjaan 2 ja C-kirjaimella sarjaan 3. Numerojärjestys kirjaimen perässä noudattaa ajallista järjestystä siten, että numero 1 on ensimmäinen sarjassa julkaistu viesti, numero 2 toinen ja niin edelleen.

Fingrid toteaa, että "Selvityksen kohteena olevat 28.3., 14.5. ja 12.6.2018 tehdyt UMM-ilmoitukset koskevat kaikki vikaantumisia Venäjän puolella olevissa laitteistoissa, joita hallinnoi venäläinen järjestelmäoperaattori (ODU). Fingridin ja ODU:n sopiman järjestelyn mukaisesti ODU toimittaa tiedot järjestelmässään olevista häiriöistä ja keskeytyksistä Fingridin valvomoon. Fingrid ei kykene omin mittauksin havaitsemaan Venäjän puolella olevissa laitteistoissa olevia vikoja, mikäli ne eivät vaikuta sen hetkiseen mitattuun siirtoon vaan ainoastaan siirtokykyyn. Fingrid ei omista eikä käytä määräysvaltaa eikä muutoinkaan vastaa nyt tarkasteltavan olevien Venäjän rajayhteyden epäkäytettävyyden aiheuttamista laitteista, ei Fingrid ole ollut velvollinen julkaisemaan näitä koskevaa tietoa REMIT-asetuksen 4.1. artiklan nojalla."

Lisäksi lisäselvityksessä on esitetty seuraavia tarkentavia huomioita tarkastelun kohteena olevista UMM-viesteistä ja niiden taustoista:

"Alla Energiaviraston UMM-viestejä koskeva huomiot kursivoituna ja Fingridin selvitys kunkin kohdan alla sisennettynä.

1. Klo 3:30 julkaistussa UMM-viestissä (A.1) epäkäytettävyyssakson aloitusaika on 1 h 4 minuuttia julkaisuhetkeä aiemmin. Suunnaksi on ilmoitettu Suomesta Venäjälle ja asennetuksi kapasiteetiksi 1300 MW (suunnassa Suomesta Venäjälle asennettua kapasiteettia on todellisuudessa 350 MW, kun taas Venäjältä Suomeen kaupallisessa käytössä on 1300 MW). Aikaisempi selvityspyyntö koski vain tätä UMM-viestiä.

Ensimmäinen markkinatiedote. Tässä UMMissa on siirtosuunta virheellinen ja UMM on annettu neljä minuuttia myöhässä. Tässä UMMissa oli erehdyksessä päivitetty "Installed capacity", kun tarkoitus oli päivittää "Available capacity".

2. Klo 6:08 julkaistu UMM-viesti (B.1) on muuten sama kuin edellinen, mutta remarks-kentässä on kerrottu suunnan olevan väärä (ilmoituksen suunta on silti edelleen Suomesta Venäjälle). Markkinoilla on nyt kaksi erilaista UMM-viestiä samasta huollosta.

UMM-viestissä ilmoitettua siirtosuuntaa "Installed capacity" ei voi jälkikäteen muuttaa. Havaittuaan / saatuaan tiedon, että siirtosuunta on väärin, operaattori teki uuden markkinatiedotteen antamalla remarks kentässä tiedon virheellisestä siirtosuunnasta.

3. Klo 7:34 julkaistussa UMM-viestissä (B.2) perutaan edellinen viesti (B.1).

Valvomossa todettiin, että myös B.1 oli virheellinen.

4. Klo 7:38 julkaistussa UMM-viestissä (C.1) huollossa olevan siirtoyhteyden suunta on Venäjältä Suomeen.

UMM-viesti (C.1) oli sisällöltään oikein.
5. Klo 7:46 julkaistussa UMM-viestissä (A.2) perutaan aivan ensimmäinen viesti (A. 1). Tässä kohtaa markkinoilla on vain yksi viesti.

Peruttiin virheellinen UMM-viesti (A.1).
6. Klo 11:18 julkaistussa UMM-viestissä (C.2) epäkäytettävyysjakson päättymisajaksi päivitetään 13.6.2018 klo 10:45 (aikaisemman klo 0:00 sijaan).

Syötettäessä tietoja järjestelmään ei huomattu päivittää päättymisvuorokautta ainoastaan kellonaika.
7. Klo 11:24 julkaistussa UMM-viestissä (C.3) päättymisajaksi päivitetään 12.6.2018, sama aika.

Korjattiin virheellinen päivämäärä.”

Perustelut

Kysymyksen asettelu

Asiassa on kysymys siitä, onko Fingrid noudattanut transparensiasetuksen 10 artiklan sekä REMIT-asetuksen 4 artiklan mukaisia velvoitteita antaessaan ja julkistaessaan tietoja Suomen ja Venäjän välisen siirtoyhteyden suunnitellusta epäkäytettävydestä sekä todellisen käytettävyyden muutoksista.

Energiaviraston toimivalta asiassa

Laki sähkö ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013)

Lain 2 §:n mukaan kyseistä lakia sovelletaan niiden valvonta- ja seurantatehtävien hoitamiseen, jotka säädetään Energiaviraston tehtäviksi 4) verkkoon pääsyä koskevista edellytyksistä rajat ylittävissä sähkön kaupassa ja asetuksen (EY) N:o 1228/2003 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 714/2009, jäljempänä sähkökauppa-asetus, sekä sen nojalla annetuissa, suuntaviivoja koskevissa komission asetuksissa ja päätöksissä sekä 8) energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1227/2011, jäljempänä REMIT-asetus, sekä sen nojalla annetuissa delegoiduissa säädöksissä ja täytäntöönpanosäädöksissä.

Asian kannalta relevantti lainsäädäntö

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 714/2009 verkkoon pääsyä koskevista edellytyksistä rajat ylittävissä sähkön kaupassa ja asetuksen (EY) N:o 1228/2003 kumoamisesta

Asetuksen 2 artiklan 1 kohdan mukaan 'rajayhdysjohdolla' tarkoitetaan voimansiirtojohtoa, joka ylittää jäsenvaltioiden välisen rajan ja joka yhdistää näiden jäsenvaltioiden kansalliset siirtoverkot

Komission asetus (EU) N:o 543/2013 tietojen antamisesta ja julkaisemisesta sähkömarkkinoilla ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 714/2009 liitteen I muuttamisesta

Asetuksen 2 artiklan 3 kohdan mukaan 'tarjousalueella' tarkoitetaan suurinta maantieteellistä aluetta, jonka sisällä markkinatoimijat voivat harjoittaa sähkökauppaa ilman kapasiteetinjakotoimia.

Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan mukaan perustetaan sähkön siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaisen verkoston, jäljempänä 'Sähkö-ENTSO', puitteissa tuloksellisesti ja kustannustehokkaasti hallinnoitava keskitetty tiedotusjärjestelmä. Sähkö-ENTSO julkaisee keskitetyssä tiedotusjärjestelmässä kaikki tiedot, jotka siirtoverkonhaltijoiden on tämän asetuksen mukaisesti sille toimitettava.

Asetuksen 10 artiklan mukaan siirtoverkonhaltijoiden on laskettava ja toimitettava Sähkö-ENTSOlle vastuualueeltaan seuraavat tiedot:

a) suunnitellut epäkäytettävyydet, mukaan luettuina yhteenliitântöjen ja siirtoverkoston suunniteltujen epäkäytettävyyksien muutokset, jotka pienentävät tarjousalueiden välistä kapasiteettia vähintään 100 MW ainakin yhden markkina-aikayksikön aikana sisältäen seuraavat tiedot:

- kohteen yksilöinti,
- sijainti,
- kohteen tyyppi,
- arvioitu vaikutus alueiden väliseen kapasiteettiin kummassakin suunnassa tarjousalueiden välillä,
- epäkäytettävyyden syyt,
- käytettävyyden muutoksen arvioitu alkamis- ja päättymisajankohta (päivä, tunti)

b) yhteenliitântöjen ja siirtoverkoston todellisen käytettävyyden muutokset, jotka pienentävät tarjousalueiden välistä kapasiteettia vähintään 100 MW ainakin yhden markkina-aikayksikön aikana sisältäen seuraavat tiedot:

- kohteen yksilöinti,
- sijainti,
- kohteen tyyppi,
- arvioitu vaikutus alueiden väliseen kapasiteettiin kummassakin suunnassa tarjousalueiden välillä,
- epäkäytettävyyden syyt,
- käytettävyyden muutoksen alkamisajankohta ja arvioitu päättymisajankohta (päivä, tunti).

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1227/2011 energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta (REMIT- asetus)

REMIT-asetuksen 2 artiklan mukaiset määritelmät

REMIT-asetuksen 2 artiklan 1 kohdan mukaan 'sisäpiiritiedolla' tarkoitetaan luonteeltaan täsmällistä ja julkistamatonta tietoa, joka liittyy suoraan tai välillisesti yhteen tai useampaan tukkutason energiatuotteeseen ja jolla, jos se julkistettaisiin, olisi todennäköisesti huomattava vaikutus näiden tukkutason energiatuotteiden hintoihin. Tämän määritelmän soveltamiseksi 'tiedolla' tarkoitetaan

a) tietoja, jotka on julkistettava asetusten (EY) N:o 714/2009 ja (EY) N:o 715/2009 nojalla, mukaan lukien mainittujen asetusten nojalla annetut suuntaviivat ja verkkosäännöt;

b) tietoja, jotka koskevat sähkön tai maakaasun tuotanto-, varastointi- ja kulutuslaitosten tai siirtoverkkojen kapasiteettia ja käyttöä tai nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten kapasiteettia ja käyttöä, mukaan lukien tiedot näiden laitosten tai verkkojen suunnitellusta tai ennakoimattomasta käytöstä poissa olosta;

c) tietoja, jotka on esitettävä unionin tai kansallisen tason säännösten tai määräysten, markkinasääntöjen ja asianomaisilla energian tukkumarkkinoilla noudatettavien sopimusten tai käytäntöjen mukaisesti, jos kyseisellä tiedolla on todennäköisesti huomattava vaikutus tukkutason energiatuotteiden hintoihin; ja

d) muita tietoja, joita järkevästi toimiva markkinaosapuoli todennäköisesti käyttäisi eräänä perustana päätökselleen toteuttaa tukkutason energiatuotteeseen liittyvä liiketoimi tai antaa sen kauppaa koskeva toimeksianto.

Tiedon katsotaan olevan luonteeltaan täsmällistä, jos se viittaa ilmenneisiin olosuhteisiin tai olosuhteisiin, joiden voidaan kohtuudella olettaa ilmenevän, tai toteutuneeseen tapahtumaan tai tapahtumaan, jonka voidaan kohtuudella olettaa toteutuvan, ja jos se on riittävän tarkkaa, jotta sen perusteella voidaan tehdä johtopäätös edellä tarkoitettujen olosuhteiden tai tapahtuman mahdollisesta vaikutuksesta tukkutason energiatuotteiden hintoihin.

Asetuksen 2 artiklan 4 kohdan mukaisesti 'Tukkutason energiatuotteilla' tarkoitetaan seuraavia sopimuksia ja johdannaisia riippumatta siitä, missä ja miten niillä käydään kauppaa:

a) sähkön tai maakaasun toimitussopimukset, jos niihin perustuva toimitus tapahtuu unionissa;

b) unionissa tuotettuun, kaupankäynnin kohteena olevaan tai toimitettavaan sähkөөn tai maakaasuun liittyvät johdannaiset;

c) unionissa tapahtuvaan sähkön tai maakaasun siirtoon liittyvät sopimukset;

d) unionissa tapahtuvaan sähkön tai maakaasun siirtoon liittyvät johdannaiset.

(--)

Asetuksen 2 artiklan 6 kohdan mukaan 'Energian tukkumarkkinoilla' tarkoitetaan mitä tahansa unionissa sijaitsevaa markkinaa, jossa käydään kauppaa tukkutason energiatuotteilla.

Asetuksen 2 artiklan 7 kohdan mukaan 'Markkinaosapuolella' tarkoitetaan henkilöä, siirtoverkonhaltijat mukaan luettuina, joka ryhtyy liiketoimiin, mukaan luettuna kauppaa koskevien toimeksiantojen antaminen, yksillä tai useammilla energian tukkumarkkinoilla.

Asetuksen 4 artiklan mukainen sisäpiiritiedon julkaisuvelvoite

Asetuksen 4 artiklan 1 kohdan mukaan markkinaosapuolten on tehokkaalla tavalla ja oikea-aikaisesti julkistettava hallussaan oleva sisäpiiritieto, joka koskee yritystä tai laitoksia, jotka ovat kyseisen markkinaosapuolen tai sen emoyrityksen tai sidosyrityksen omistuksessa tai määräysvallassa tai joiden toiminnasta kyseinen markkinaosapuoli tai yritys vastaa joko kokonaan tai osittain. Tällainen julkistaminen käsittää muun muassa tiedot, joilla on merkitystä sähkön tai maakaasun tuotanto-, varastointi- ja kulutuslaitosten tai siirtoverkkojen kapasiteetin ja käytön osalta tai joka liittyy nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten kapasiteettiin ja käyttöön, mukaan luettuina tiedot näiden laitosten tai verkkojen suunnittelusta tai ennakoimattomasta käytöstä pois olosta.

4 artiklan 4 kohdan mukaan sisäpiiritiedon julkistaminen, mukaan lukien sen julkistaminen kootussa muodossa, asetuksen (EY) N:o 714/2009 tai asetuksen (EY) N:o 715/2009 tai mainittujen asetusten nojalla annettujen suuntaviivojen ja verkkosääntöjen mukaisesti on samanaikaisesti tapahtuva, täydellinen ja tehokas julkistaminen.

Asian oikeudellinen arviointi

Transparensiasetuksen 10 artiklan edellyttämä tietojen antaminen

Transparensiasetuksen 10 artiklan 1 kohdan a ja b alakohtien edellyttämä siirtoinfrastruktuurin epäkäytettävyyttä koskevien tietojen julkaisuvelvollisuus koskee yhteenliittäntöjen ja siirtoverkoston suunniteltuja epäkäytettävyyksiä sekä niitä todellisen käytettävyyden muutoksia, jotka pienentävät tarjousalueiden välistä kapasiteettia vähintään 100 MW ainakin yhden markkina-aikayksikön aikana.

Energiaviraston on arvioinut asiaa ensinnäkin siitä näkökulmasta, voidaanko Suomen ja Venäjän välisten rajayhdysjohtojen Venäjän puoleista aluetta pitää transparensiasetuksen tarkoittamana tarjousalueena. Energiavirasto toteaa, että transparensiasetus pohjautuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 714/2009 (jäljempänä sähkökauppa-asetus). Sähkökauppa-asetuksen tarkoituksena on 1(a) artiklan mukaisesti vahvistaa oikeudenmukaiset säännöt rajat ylittävää sähkön kauppaa varten ja edistää siten kilpailua sähkön sisämarkkinoilla kansallisten ja alueellisten markkinoiden huomioon ottaen.

Sähkökauppa-asetuksen artiklan 2(1) kohdassa "rajayhdysjohdolla" tarkoitetaan voimansiirtojohtoa, joka ylittää jäsenvaltioiden välisen rajan ja joka yhdistää näiden jäsenvaltioiden kansalliset siirtoverkot. Transparensiasetuksen artiklan 2(3) mukaan 'tarjousalueella' tarkoitetaan puolestaan suurinta maantieteellistä aluetta,

jonka sisällä markkinatoimijat voivat harjoittaa sähkökauppaa ilman kapasiteetinjakotoimia.

Transparenssiasetuksen soveltamisala ulottuu siten edellä mainitun perusteella jäsenvaltioiden sisäisiin ja välisiin rajayhdysjohtoihin ja toimintoihin, eikä asetuksen soveltamisala ulotu jäsenvaltioiden ulkopuoliselle alueelle. Edelleen myös asetuksen mukaisilla tarjousalueilla tarkoitetaan vain Euroopan unionin alueella olevia tarjousalueita.

Energiavirasto toteaa, että transparenssiasetuksen 10 artiklan velvoite ei koske Euroopan unionin alueella olevan tarjousalueen ja unionin ulkopuolella olevan kolmannelle valtiolle kuuluvan alueen välistä yhteenliitöntä tai siirtoverkostoa, koska kyseessä ei ole asetuksen mukainen kahden tarjousalueen välinen rajayhteys. Näin ollen asetus ei sovellu tällaisen alueen suunniteltujen epäkäytettävyyksien ja todellisten käytettävyyksien muutosten ilmoittamiseen, vaikka niillä olisi vähintään 100 MW suuruinen vaikutus käytettävissä olevaan kapasiteettiin Euroopan unionin sisällä sijaitsevalla tarjousalueella.

Edellä esitetyin perustein, Energiavirasto katsoo, että Venäjän ja Suomen välistä rajayhdysjohtoa ei voida pitää asetuksen mukaisena kahden tarjousalueen välisenä yhdysjohtona, koska yhteyden toinen loppupää ei sijaitse asetuksen mukaisella tarjousalueella. Transparenssiasetusta ei tällä perusteella sovelleta Suomen ja Venäjän väliseen rajayhteyteen. Fingridillä ei siten ole transparenssiasetuksen nojalla velvollisuutta ilmoittaa kyseisiä Venäjän rajasiirtoyhteyksien epäkäytettävyystietoja asetuksen 10 artiklan edellyttämällä tavalla.

Energiavirasto toteaa kuitenkin, että myös näiden tietojen ilmoittaminen markkinatoimijoille voi olla markkinan toimivuuden kannalta tarpeellista, johtuen kolmansien maiden rajajohtojen käytettävyyttä koskevan tiedon mahdollisesta merkityksellisyydestä tukkumarkkinoiden toimivuudelle ja sähkön markkinahinnan muodostumiselle. Jos tällaista tietoa ilmoitetaan markkinalle, tulisi julkaistavan tiedon oikeellisuuteen ja ilmoituksen ajantasaisuuteen kiinnittää asianmukaista huomiota.

REMIT-asetus ja sisäpiiritieto

Soveltamisala

REMIT-asetuksen soveltamisala koskee energian tukkumarkkinoita, joilla asetuksen 2 artiklan 6 kohdan mukaisen määritelmän mukaan tarkoitetaan mitä tahansa unionissa sijaitsevaa markkinaa, jossa käydään kauppaa tukkutason energiatuotteilla. Tukkutason energiatuotteella tarkoitetaan muun muassa sähkön siirtoon liittyviä sopimuksia, kun siirto tapahtuu unionissa.

Sisäpiiritieto ja sen julkistamista koskeva velvollisuus

REMIT-asetuksessa 'sisäpiiritiedolla' tarkoitetaan luonteeltaan täsmällistä ja julkistamatonta tietoa, joka liittyy suoraan tai välillisesti yhteen tai useampaan tukkutason energiatuotteeseen ja jolla, jos se julkistettaisiin, olisi todennäköisesti huomattava vaikutus näiden tukkutason energiatuotteiden hintoihin. Tiedolla tarkoitetaan muun muassa siirtoverkkojen suunniteltuja käytöstä poissaoloja. Todetaan, että

täsmällinen ja julkistamaton tieto, joka liittyy ainakin välillisesti Suomen tukku-markkinalla olevan energiatuotteen hintaan, voi olla REMIT-asetuksen 2 artiklan mukaista sisäpiiritietoa.

Markkinaosapuolten on tehokkaalla tavalla ja oikea-aikaisesti julkistettava hallussaan oleva sisäpiiritieto, joka koskee yritystä tai laitoksia, jotka ovat kyseisen markkinaosapuolen omistuksessa tai määräysvallassa tai joiden toiminnasta kyseinen markkinaosapuoli tai yritys vastaa joko kokonaan tai osittain. Tällainen julkistaminen käsittää muun muassa tiedot, joilla on merkitystä sähkön siirtoverkkojen kapasiteetin ja käytön osalta, mukaan luettuina tiedot näiden laitosten tai verkkojen suunnitellusta tai ennakoimattomasta käytöstä pois olost.

Todetaan selvyyden vuoksi, että Energiavirasto on arvioinut tutkinnan kohteena olevien tietojen luonnetta ja julkistamisvelvoitetta sisäpiiritiedon edellytysten näkökulmasta ajallisesti alkaen siitä hetkestä, kun tieto on saadun selvityksen mukaan ollut Fingridin hallussa. Näin ollen Fingridin on julkistettava muun muassa sellaista sen omistamaa rajayhdysjohtoa tai sen osaa koskeva tieto, jonka se on saanut haltuunsa ja joka vähintään välillisesti liittyy yhteen tai useampaan Suomen tarjousalueella kaupankäynnin kohteena olevaan energiatuotteeseen ja sen hintoihin.

Energiavirasto katsoo, että Fingridillä on rajayhdysjohdon EU:n puoleisena omistajana velvollisuus julkistaa Suomen ja Venäjän välisten rajayhdysjohdon epäkäytettävyyttä koskevat haltuunsa saamat tiedot, joilla on vähintään välillistä vaikutusta Suomen tarjousalueella kaupankäynnin kohteena oleviin tukkuenergiatuotteisiin. Siten, jos tällainen tieto täyttää REMIT-asetuksen 2 artiklan 1 kohdassa asetetut sisäpiiritiedoksi katsomisen edellytykset, haltuun saadut tiedot on julkistettava REMIT -asetuksen 4 artiklan edellyttämällä tavalla. Selvyyden vuoksi voidaan todeta, että tämä velvollisuus on olemassa silloinkin, kun markkinaosapuolen omistaman tai määräysvallassa olevan rajayhteyden osuuden epäkäytettävyys alun perin johtuu kolmannen osapuolen päätöksestä tai toimenpiteistä.

Ilmoitusten arviointi sisäpiiritiedon määritelmän näkökulmasta

Energiaviraston tarkastelussa on ollut edellä kuvatut kolme (3) UMM-viestisarjaa. Kukin sarja on koskenut julkaisupäivän aikana ilmenneitä erillisiä epäkäytettävyysjaksoja Suomen ja Venäjän välisellä rajayhteydellä. Sarjat ovat sisältäneet useita ja osittain ristiriitaisia tietoja koskien siirtoyhteyden epäkäytettävyttä, joka on aiheutunut rajayhteyden vikaantumisesta Venäjän operaattorin hallinnassa olevissa laitteistoissa. UMM-viestit voidaan tavanomaisen käytännön mukaan julkaista tällä tavoin sarjoissa siten, että sarjan uudemmissa viesteissä päivitetään saman sarjan edellisen UMM-viestin tietoja.

Riittävä täsmällisyys

Täyttääkseen sisäpiiritiedon määritelmän, tiedon on oltava luonteeltaan täsmällistä. Vaatimusta arvioitaessa on lähtökohtana, että tietoa pidetään luonteeltaan täsmällisenä, jos se viittaa ilmenneisiin olosuhteisiin tai olosuhteisiin, joiden voidaan kohtuudella olettaa ilmenevän, tai toteutuneeseen tapahtumaan tai tapahtumaan, jonka voidaan kohtuudella olettaa toteutuvan, ja jos se on riittävän tarkkaa, jotta

sen perusteella voidaan tehdä johtopäätös edellä tarkoitettujen olosuhteiden tai tapahtuman mahdollisesta vaikutuksesta tukkutason energiatuotteiden hintoihin.

Fingridin esittämän selvityksen mukaan tarkastelun kohteena oleva Venäjän rajayhdysjohdon epäkäytettävyys on johtunut Venäjän kantaverkkoyhtiön luoteisalueen systeemioperaattorin (ODU) toimista omassa sähköverkossaan. Fingrid on julkaissut kertomansa mukaan tiedot Suomen tarjousalueen ja Venäjän välisen siirtoinfrastruktuurin epäkäytettävydestä saatuaan tiedot venäläiseltä operaattorilta haltuunsa. Julkaistuja tietoja on myöhemmin korjattu useampaan kertaan, koska niiden julkaisussa on esiintynyt huolimattomuutta.

Energiavirasto katsoo, että jokaisen kolmen UMM-sarjan sisältämä tieto on ilmoitettu markkinalle tavanomaista UMM-ilmoituksen julkaisua koskevia käytäntöjä noudattaen. Markkinalle annettu tieto on ollut sisällöltään ja muutoinkin luonteeltaan sellaista, että sen julkistamisen perusteella ilmoitusten kohteena olevan tapahtuman on voitu kohtuudella olettaa toteutuvan. Ilmoitusten sisältämä tieto on ollut riittävän täsmällistä, jotta sen perusteella on voitu perustellusti tehdä johtopäätös mahdollisesta vaikutuksesta tukkutason energiatuotteiden hintoihin. Energiavirasto katsoo, että kaikissa kolmessa UMM-sarjassa julkaistuissa viesteissä julkistettua tietoa on pidettävä REMIT-asetuksen 2 artiklan 1 kohdan edellyttämällä tavalla täsmällisenä.

Energiavirasto pitää tässä erityisen ongelmallisena, että tietoa on kuitenkin julkaistu markkinalle noudattamatta tarvittavaa huolellisuutta ilmoituksen teknisessä toteuttamisessa, mikä on johtanut sisällöllisiin huolimattomuusvirheisiin, koskien muun muassa siirron suuntaa ja epäkäytettävyiden ajankohdan tarkistamista. Tämä on voinut mahdollisesti johtaa siihen, että markkinoille ja markkinoilla tehtyjen liiketoiminnallisten päätösten pohjaksi on ollut saatavilla väärää informaatiota.

Todennäköinen huomattava hintavaikutus

Ollakseen sisäpiiritiedoksi luokiteltavaa, tiedon on lisäksi oltava luonteeltaan sellaista, että sen julkistamisella voisi olla todennäköisesti huomattava vaikutus tukkutason energiatuotteiden hintoihin. Arvioidakseen tätä vaikutusta, Energiavirasto on arvioinut markkinaolosuhteita viestien julkaisemisen hetkellä.

Suomen ja Venäjän välisen siirtoyhteyden kapasiteetista yleisesti todetaan, että Suomen ja Venäjän välinen tekninen maksimisiirtokapasiteetti on Energiaviraston tietojen mukaan suunnassa Venäjältä Suomeen 1400 MW, josta 100 MW on varattu reservien ostoon. Suunnassa Suomesta Venäjälle tekninen maksimisiirtokapasiteetti on 350 MW, josta 30 MW on varattu reservien ostoon. Kaupalliset siirtokapasiteetit ovat siten 1300 MW suunnassa Venäjältä Suomeen ja 320 MW suunnassa Suomesta Venäjälle. Sähkökauppaa voidaan Suomen ja Venäjän välillä käydä joko kahdenvälisesti tai suorilla kaupoilla. Näille kaupankäyntitavoille varataan kullekin tunnille erikseen niillä käytössä oleva siirtokapasiteetti. Suoran kaupan siirtokapasiteetti on molempiin suuntiin enintään 140 MW. Siten kahdenvälisen kaupan siirtokapasiteetti on enintään 1160 MW suunnassa Venäjältä Suomeen ja enintään 180 MW suunnassa Suomesta Venäjälle. Kahdenväliset kaupat vahvistetaan käyttövuorokautta edeltävän vuorokauden aamuna. Vahvistetut kahdenväliset kaupat on tarjottava sähköpörssin vuorokausimarkkinalle minimihinnalla. Suorat kaupat mää-

räytyvät tarjousten perusteella Nord Poolin vuorokausi- ja päivänsisäisillä markkinoilla. XBID:in tultua voimaan 12.6.2018 päivänsisäisillä markkinoilla ei Suomen ja Venäjän välillä kuitenkaan ole voinut enää tehdä suoria kauppvoja.

Energiavirasto katsoo, että tällaisen siirtoyhteyden epäkäytettävyys ja sitä koskeva tieto on yleisesti luonteeltaan sellaista, että sen julkistamisella voi olla merkittäviäkin vaikutuksia Suomen tarjousalueella sähkön markkinakysyntään ja tarjontaan ja sitä kautta hintaan. Suomen sähkönkulutuksesta katetaan merkittävä osuus sähkön tuonnilla, ja tietyissä markkinaolosuhteissa siirtoyhteydet Ruotsista ja Venäjältä ovat täysimääräisesti käytössä. Siksi voidaan katsoa, että tällaiset rajoitukset tuontiyhteyksissä voivat nostaa Suomen aluehintaa merkittävästi, riippuen tapauskohtaisista markkinaolosuhteista.

Tarkastelun kohteena olevien UMM-viestien tapauskohtaisia markkinaolosuhteita on arvioitu hintavaikutuksen mahdollisuuden osalta alla päiväkohtaisesti mahdollisen hintavaikutuksen todennäköisyyden osalta.

28.3.2018

Fingrid Oyj:n julkaiseman datan mukaan kahdenväliselle kaupalle päivän 28.3.2018 kaikille tunneille oli edellisenä päivänä vahvistettu 760 MW siirtokapasiteetti suunnasta Venäjältä Suomeen ja 180 MW suunnassa Suomesta Venäjälle. Suorille kaupoille oli vahvistettu 140 MW siirtokapasiteetti molempiin suuntiin pois lukien tunnit 05-19, jolloin suorille kaupoille ei ollut vahvistettua siirtokapasiteettia lainkaan.

Fingrid Oyj:n julkaiseman datan mukaan kahdenvälistä kauppaa oli käyty 28.3.2018 päivän tunneille siten, että toteutunut kaupallinen siirto oli Venäjältä Suomeen 300-760 MW, paitsi tunneilla 05-19 kahdenvälisiä kauppvoja ei ollut lainkaan. Suoria kauppvoja oli toteutunut suunnassa Venäjältä Suomeen 140 MW klo 00-05 ja niin ikään 140 MW klo 19-24.

Siten sillä, että Suomen ja Venäjän välisestä siirtokapasiteetista on ollut UMM-viestin mukaan 350 MW pois käytöstä suunnassa Suomesta Venäjälle 28.3.2018 klo 09-19, ei näytä olleen vaikutusta jo sovittujen kahdenvälisten kauppvojen perusteella tapahtuvaan sähkönsiirtoon, koska kaupallisen siirron suunta oli kyseisinä tunteina Venäjältä Suomeen, minkä myös Fingrid Oyj:n mittausdata vahvistaa.

Epäkäytettävyydellä ei ollut vaikutusta myöskään suoraan kaupankäyntiin Suomen ja Venäjän välillä, koska sitä ei voinut ylipäättään tehdä tunneille 09-19. Näin ollen vaikutusta ei ollut myöskään muuhun markkinaan. Siten siirtoyhteyden epäkäytettävyys 28.3.2018 ja siitä julkistettu ilmoitus ei todennäköisesti ole voinut vaikuttaa markkinahintaan eikä julkaistua tietoa epäkäytettävydestä voida näin ollen pitää REMIT-asetuksen 2 artiklan 1 kohdan mukaisena sisäpiiritietona.

14.5.2018

Fingrid Oyj:n julkaiseman datan mukaan kahdenväliselle kaupalle päivän 14.5.2018 kaikille tunneille oli edellisenä päivänä vahvistettu 760 MW siirtokapasiteetti suunn-

nasta Venäjältä Suomeen ja 180 MW suunnassa Suomesta Venäjälle. Suorille kaupoille oli vahvistettu molempiin suuntiin 140 MW siirtokapasiteetti klo 13–17 ja klo 19–24. Muilla tunneilla suorille kaupoille ei ollut vahvistettua siirtokapasiteettia.

Fingrid Oyj:n julkaiseman datan mukaan kahdenvälistä kauppaa oli käyty 14.5.2018 päivän tunneille siten, että toteutunut kaupallinen siirto oli Venäjältä Suomeen 160 MW klo 13-17 ja klo 19-24. Muilla tunneilla kahdenvälisiä kauppvoja ei ollut lainkaan. Suoria kauppvoja oli toteutunut 140 MW suunnassa Venäjältä Suomeen klo 13-17 ja klo 19-24.

Siten sillä, että Suomen ja Venäjän välisestä siirtokapasiteetista on ollut UMM-viestin mukaan aikavälillä 14.5.2018 klo 14:20 – 23:59 350 MW pois käytöstä suunnassa Suomesta Venäjälle ja 300 MW suunnassa Venäjältä Suomeen, ei näytä olleen vaikutusta jo sovittujen kahdenvälisten kauppvojen perusteella tapahtuvaan sähkönsiirtoon, koska kaupallista siirtoa oli kyseisinä tunteina enimmillään 300 MW suunnassa Venäjältä Suomeen, eikä lainkaan suunnassa Suomesta Venäjälle. Tämän myös Fingrid Oyj:n mittausdata vahvistaa. Siirtorajoituksista huolimatta kahdenvälisiin kauppvoihin perustuva kaupallinen siirto siis onnistui täysimääräisenä.

Myös suoria kauppvoja, joiden toimitus oli 14.5.2018, pystyttiin koko ajan tekemään täysimääräisesti suorille kaupoille varatun siirtokapasiteetin rajoissa, koska niinä tunteina, kun suorat kaupat olivat mahdollisia, kahdenvälisen kaupan siirto oli 160 MW Venäjältä Suomeen. Tämä olisi mahdollistanut suorat kaupat myös suunnassa Suomesta Venäjälle. Suoria kauppvoja toteutui maksimaalinen määrä (140 MW) suunnassa Venäjältä Suomeen. Tämän siirto onnistui rajoitusten ollessa voimassa yhdessä kahdenvälisten kauppvojen kanssa.

Siten siirtoyhteyden epäkäytettävyys 14.5.2018 ja siitä julkistettu ilmoitus ei todennäköisesti ole voinut vaikuttaa markkinahintaan eikä julkaistua tietoa epäkäytettävydestä voida näin ollen pitää REMIT-asetuksen 2 artiklan 1 kohdan mukaisena sisäpiiritietona.

12.6.2018

Fingrid Oyj:n julkaiseman datan mukaan kahdenväliselle kaupalle päivän 12.6.2018 kaikille tunneille oli edellisenä päivänä vahvistettu 1160 MW siirtokapasiteetti suunnasta Venäjältä Suomeen ja 180 MW suunnassa Suomesta Venäjälle. Suorille kaupoille oli vahvistettu molempiin suuntiin 140 MW siirtokapasiteetti. Koko kaupallinen siirtokapasiteetti oli siis täysimääräisenä käytössä molempiin suuntiin.

Fingrid Oyj:n julkaiseman datan mukaan kahdenvälistä kauppaa oli käyty 12.6.2018 päivän tunneille siten, että kahdenvälisiin kauppvoihin perustuva kaupallinen siirto oli vuorokauden kaikilla tunneilla 1160 MW suunnassa Venäjältä Suomeen. Suoria kauppvoja oli toteutunut kaikilla tunneilla 140 MW suunnassa Venäjältä Suomeen. Siten sillä, että Suomen ja Venäjän välisestä siirtokapasiteetista on viimeisimmän UMM-viestin mukaan ollut aikavälillä 12.6.2018 klo 02:26 - 10:45 256 MW pois käytöstä suunnassa Venäjältä Suomeen, on ollut vaikutus kahdenvälisten ja suorien kauppvojen perusteella tapahtuvaan sähkönsiirtoon. Fingrid Oyj:n julkaiseman mittausdatan perusteella tuonti Venäjältä Suomeen on ollut noin 260 MW alempi klo 02:28 - 11:16 kuin vuorokauden muilla tunneilla.

Kuitenkaan sillä, että fyysistä sähkönsiirtoa ei pystytty kyseisellä aikavälillä toteuttamaan kaupallista siirtoa vastaavaa määrää, ei näytä olleen vaikutusta muuhun käynnissä olevaan kaupankäyntiin tai sen hintatasoon. Nord Pool:in päivänsisäisten markkinoiden (Elbas) tuotteiden volyymien ja hintojen kehitys on ollut normaalia tuolla aikavälillä. Vaikutuksen arviointia päivänsisäiseen kaupankäyntiin hankaloittaa myös osaltaan se, että XBID otettiin käyttöön samana päivänä ja kaikki saatavilla oleva kaupankäyntidata ei ole kaikilta osin täysin luotettavaa.

Toisaalta myöskään säätösähkömarkkinoilla ei näytä tapahtuneen mitään tavanomaisesta poikkeavaa 12.6.2018 klo 00:00 – 12:00. Automaattisesti aktivoituvaa säätövoimaa aktivoitiin ylöspäin noin 15-60 MW tunneilla 02-10. Muuta säätöä oli sekä ylös- että alaspäin alle 50 MW per tunti.

Fingrid Oyj:n 12.6.2018 klo 11:18 julkaiseman UMM-viestin mukaan siirtoyhteyden epäkäytettävyys olisi jatkunut seuraavan päivän puolelle ja loppunut vasta 13.6.2018 klo 10:45. Julkaisun hetkellä Nord Pool:in vuorokausimarkkina (Elspot) 13.6 päivän tunneille oli paraikaa käynnissä. 6 minuutin kuluttua Fingrid Oyj on kuitenkin julkaissut UMM-viestin, jolla epäkäytettävyysjakson päättymisaika korjattiin vuorokautta aikaisemmaksi eli päättyneeksi 12.6.2018 klo 10:45.

Energiaviraston tekemän analyysin mukaan, jos epäkäytettävyys olisi jatkunut 13.6 päivän puolelle, se olisi nostanut Nord Pool:in vuorokausimarkkinan tuntikohtaista systeemihintaa enimmillään noin 1,7 prosenttia (0,9 euroa). Suomen aluehintaan se olisi todennäköisesti vaikuttanut enemmän silloin, kun Suomen aluehinta erkani systeemihinnasta. Kuitenkin 13.6.2018 suurimmalla osalla klo 00-11 tunneista Suomen aluehinta oli lähes sama kuin Nord Pool:in systeemihinta. Lisäksi kun tieto epäkäytettyyden päättymisestä korjattiin oikeaksi klo 11:24, tarjouksia pystyi edelleen jättämään vuorokausimarkkinalle yli 30 minuutin ajan. Siten siirtoyhteyden epäkäytettävyys ja sitä koskeva julkaistu ilmoitus 12.6.2018 ei todennäköisesti ole kyseisissä markkinaolosuhteissa voinut vaikuttaa markkinahintaan huomattavasti eikä tietoa epäkäytettyydestä voida näin ollen pitää REMIT-asetuksen 2 artiklan 1 kohdan mukaisena sisäpiiritietona.

Näin ollen mitkään tarkastelun kohteena olevat tiedot eivät täytä sisäpiiritiedoksi katsomisen määritelmän mukaista kriteeriä tältä osin, eikä kyseessä siten näin ollen ole ollut REMIT-asetuksen 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu sisäpiiritieto. Näin ollen tietojen julkistamista, julkistamisen tehokkuutta taikka oikea-aikaisuutta, ei ole syytä tässä tarkemmin arvioida.

Energiavirasto katsoo kuitenkin tarpeelliseksi huomauttaa, että toisenlaisissa markkinaolosuhteissa Suomen ja Venäjän välisessä siirtoyhteydessä, erityisesti tuonnissa Venäjältä Suomeen tapahtuvissa kapasiteetin rajoitustilanteissa, saattaisi olla huomattava vaikutus Suomen tarjousalueella kaupankäynnin kohteena olevien tukeenergiatuotteiden hintoihin. Siten Energiavirasto toteaa selvyyden vuoksi, että siirtorajoitukset Suomen ja Venäjän välisessä siirtoyhteydessä tulisi pyrkiä markkinan toimivuuden säilyttämiseksi julkistamaan huolellisesti, tehokkaasti ja oikea-aikaisesti, jos on mahdollista, että kyseisellä tiedolla voisi todennäköisesti olla vaikutusta markkinahintaan.

Johtopäätös

Asiassa edellä esitetyin perustein, Fingrid Oyj:n ei voida katsoa toimineen asiassa transparensiasetuksen 10 artiklan vastaisesti, koska asetus ei tule sovellettavaksi tässä tapauksessa. Fingrid Oyj ei ole myöskään toiminut REMIT-asetuksen 4 artiklan vastaisesti, koska arvioinnin kohteena olevia julkaistuja tietoja ei voida pitää REMIT 2 artiklan 1 kohdan mukaisena sisäpiiritietona.

Energiavirasto kehottaa kiinnittämään jatkossa erityistä huomiota julkistetun informaation tarkkuuteen ja noudatettavaan julkistamiskäytäntöihin.

Ratkaisu

Fingrid Oyj:n ei voida katsoa toimineen asiassa Komission asetuksen (EU) N:o 543/2013 tietojen antamisesta ja julkaisemisesta sähkömarkkinoilla ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 714/2009 liitteen I muuttamisesta artiklan 10 vastaisesti.

Fingrid Oyj:n ei voida katsoa toimineen asiassa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1227/2011 energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta 4 artiklan vastaisesti.

Energiavirasto poistaa asian käsittelystä.

Sovelletut säännökset

Euroopan komission asetus 543/2013 tietojen antamisesta ja julkaisemisesta sähkömarkkinoilla, 2 artikla, 3 artikla ja 10 artikla

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus 1227/2011 energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta, 2 artikla ja 4 artikla

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 714/2009 verkkoon pääsyä koskevista edellytyksistä rajat ylittävässä sähkön kaupassa ja asetuksen (EY) N:o 1228/2003 kumoamisesta (sähkökauppa-asetus), 2 artikla

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013), 2 §

Lisätiedot

Lasse Pollari, johtava asiantuntija, p. 029 5050 198, lasse.pollari@energiavirasto.fi

Iina Kajander, lakimies, p. 029 5050 107, iina.kajander@energiavirasto.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakua koskeva ohjeistus liitteenä.

Liitteet Liite 1 Valitusosoitus

Jakelu Fingrid Oyj

Liite 1

VALITUSOSOITUS

Muutoksenhakuoikeus

Energiaviraston antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siinä järjestyksessä kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valituskelpoisella päätöksellä tarkoitetaan toimenpidettä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Valitusoikeus on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on markkinaoikeus.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, määräaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Valituskirjelmän sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Markkinaoikeudelle osoitetussa valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- muutoksenhaun kohteena oleva päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta; sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Energiavirastolle tai markkinaoikeudelle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää.

Valituskirjelmän toimittaminen valitusviranomaiselle

Valittajalta peritään markkinaoikeudessa tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukainen oikeudenkäyntimaksu, joka on suuruudeltaan 2000 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeuteen osoitteeseen:

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksi: 029 56 43314
Sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituskirjelmä voidaan toimittaa valitusviranomaiselle myös postitse.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kun valituskirjelmä toimitetaan hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta, liitteet voi toimittaa skannattuna asiointipalvelussa tai kirjeitse. Kirjeitse toimitettaessa mainitse asiasta asiointipalvelun Viesti-kentässä.